

Expo Rastro op Bonaire

Op Bonaire wordt de tweede reizende groepsexpositie 'Rastro' geopend. Een geweldig initiatief van hoge kwaliteit, dat soms pijnlijke, maar zeer zeker kleurrijke bruggen slaat tussen de ABC-eilanden en Nederland. 44 Werken van in totaal negen kunstenaars zijn tot en met april te zien in de lobby van het Plaza Hotel. Daar vindt morgen om 20.00 uur ook de opening plaats.

DOOR CHRISTEL COSIJN EN RICHELLE VAN DEN DUNGEN GRONOVIVUS

Terwijl president Obama door het Rijksmuseum in Amsterdam loopt en de geschiedenis ophaalt over de Amerikaanse banden met het Nederlandse Koninkrijk, wordt op Bonaire alles in gereedheid gebracht voor de expositie Rastro. Kunst verbreedt. Het project Aruba Antillen Art Expo 2013-2014 bestaat uit 44 kunstwerken van kunstenaars woonachtig op Aruba, Curaçao en Bonaire. Het gekozen thema is tevens de naam van de expositie: Rastro. Rastro betekent 'spoor'. Het spoor dat achterblijft zoals de voetafdrukken die automatisch ontstaan tijdens een strandwandeling. Zichtbare en onzichtbare sporen. De collectie bestaat uit schilderijen, beeldhouwwerken en poëzie. De kunstenaars is gevraagd overeenkomsten uit te drukken tussen de ABC-eilanden.

Dit thema laat de kunstenaars eveneens de connectie tussen de eilanden en Nederland onderzoeken en tot expressie brengen in hun werken.

De eerste AruAnti Art Expo werd bedacht en uitgevoerd door Edmond Tuijehut en Elvis Tromp. Jaren eerder hielden zij samen de eerste Rastro-expositie op Bonaire. De contacten die ontstonden met andere kunstenaars nodigen uit tot een vervolg. Edmond en Elvis vatten het plan op om samen met een aantal kunstenaars van de ABC-eilanden een reizende expositie te houden. Achter de schermen heeft het heel wat geduld, tijd en spanning gekost om alles rond te krijgen. Maar opgeven stond niet in het woordenboek van Edmond en Elvis. Frank Croes werd al snel de derde man. De drie vrienden beschikken alle drie over unieke kwaliteiten die ze al eerder succesvol samenbronden. Ondanks de kleine afstanden tussen de eilanden blijft het toch vrij gecompliceerd en tijdrovend om goed samen te werken. Maar waar een wil is, is een weg. De expositie is het verrassende bewijs dat kunst bruggen kan slaan. En niet alleen tussen de eilanden. Er worden ook bruggen geslagen tussen de ABC-

eilanden en het Nederlandse Koninkrijk. Tussen lokalen en niet-lokalen. Bruggen die de bezoeker meemenen naar het verleden, het heden en zelfs een blik gunnen op een mogelijke toekomst.

Er zijn negen deelnemende kunstenaars, stuk voor stuk beziel. Ieder geeft op geheel eigen wijze de beleving van zijn leven vorm. Deelnemende kunstenaars van Bonaire zijn: Nöchi Coffie en Jackie Bernabela, van Curaçao: Asyla ten Holt en Papy Adriana en van Aruba: Frank Croes, Elvis Tromp, Edmond Tuijehut, Eefje van der Straten en Nigel Matthew.

Zij zijn allen aanwezig, morgenavond, tijdens de opening van Rastro. Hieronder vindt u alvast een voorproefje van wat u te wachten staat.

Nöchi Coffie (1958) is geboren op Bonaire. Na de lagere technische school ging hij naar de Hotel Training School. Toen het kunstenaarsbloed steeds harder begon te kriebelen gaf Jan Bouwman hem Art Training Courses. Nöchi is werkzaam bij de dienst educatie en cultuur; Skal en Museum Bonaire.

De verbondenheid van Eefje van der Straten met de eilanden.

Jackie Bernabela (1957) is geboren op Aruba uit Bonairese ouders. Na de mavo werkte ze van 1978 tot 1983 als stewardess bij de ALM/KLM om daarna zelf haar vleugels uit te slaan. Van 1983-1990 studeerde ze aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht en in Amsterdam. Ze werkte in Amsterdam tot 1997 als docent drama, art director, actrice en als project- en evenementmanager. Eind 1997 werd Jackie waarnemend hoofd bij de afdeling Cultuur op Bonaire. Van 2000-2002 studeerde ze voor museoloog in Amsterdam. In de kunst is zij multidisciplinair als dichteres, toneelspeelster, schrijver, regisseur en verhalenvertelster. Jackie was in Nederland vaak te vinden op het toneel en op tv en werkte jarenlang met kinderen voor het project 'Kunst op school'. Op Bonaire schreef ze theaterstukken voor zowel ouderen als kinderen. Ze vindt het veel gemakkelijker kinderen te inspireren dan volwassen. „Kinderen zijn nog zo lekker spontaan”, aldus Jackie. Over haar poëzie is ze kort: „Een woord kan veel betekenen heb-

ben maar het spelen met structuur en de vorm geeft het toegevoegde waarde.” Zij is een begrip geworden in de Bonairese kunstkringen, mede door haar werk voor Kas di Arte (2000-2011). Als museoloog helpt ze momenteel samen met jongeren van het Bonaire Archeologische Instituut (Bona) bij het documenteren en registreren van artefacten die verzameld zijn. Over het onderwerp wil zij nog niets kwijt maar de bedoeling is dat er een apart museum komt. Zij is ook betrokken bij de opening van het Tweede Wereldoorlogproject bij Tanki Maraka op weg naar Rincon. Deze opening staat in mei gepland.

Asyla ten Holt (1952) is geboren op Curaçao. Ze schildert, schrijft, fotografeert en geeft healings. In 1969 ging ze naar Nederland waar ze 10 jaar later les kreeg op wat nu Academie Eindhoven heet. In 1981 keerde ze terug naar haar geliefde Curaçao om in 1999 haar studie aan te vullen met een studie conceptuele kunst aan de Universiteit van Tilburg. Inmiddels werkt Asyla ruim 35 jaar in de kunst. Ze heeft met haar kleurrijke werken exposities gehouden op diverse plekken in de wereld. Haar onbedwingbare nieuwsgierigheid bracht haar zelfs naar het West-Afrikaanse Ghana. Ze vindt het heerlijk om de innerlijke creativiteit te stimuleren, niet alleen die van haarzelf maar ook die van anderen.

Papy Adriana (1956) is geboren op Curaçao. Op zijn vijfde schil-

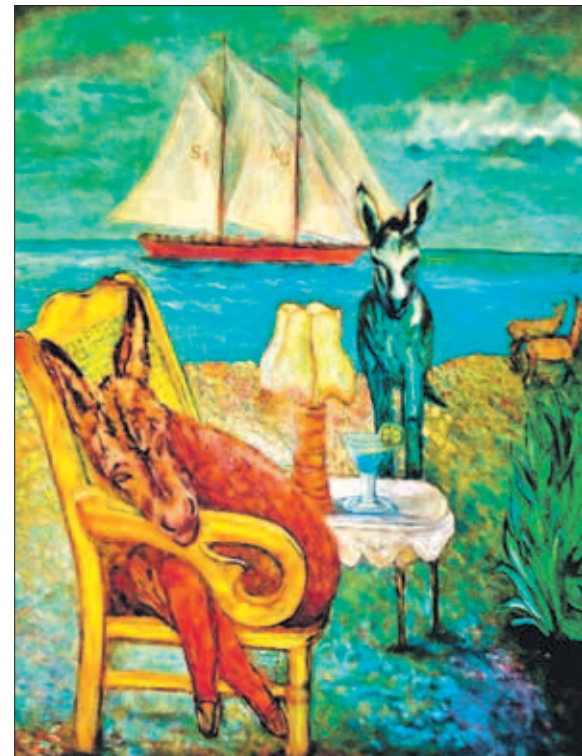
derde hij al portretten na uit tijdschriften en kranten maar er waren geen financiële middelen om zijn talent te ontwikkelen. De drang om te schilderen was zo groot dat hij kwasten maakte van lege koffieblikken en hondenhaar. Rudy Plaat heeft zijn eerste schilderessen betaald. Opnieuw vanwege gebrek aan financiële middelen ging hij later door op eigen houtje. Veelal landschappen en portretten. Acht jaar geleden toen de officiële kunstacademie zijn deuren sloot op Curaçao, opende Papy zijn eigen kunstacademie. Inmiddels heeft hij diverse exposities op zijn naam staan en zelfs internationale kunstwedstrijden gewonnen. Hij laat zich graag beïnvloeden door onder meer Rembrandt, Dali, Picasso en van Gogh.

Frank Croes (1952) is op Aruba geboren. Na zijn middelbare school studeerde hij aan de Academie voor Beeldende Vorming in Tilburg. Na terugkeer op Aruba werd hij leerkracht en later hoofd op een basisschool. In 2001 werd Frank hoofd van 'Instituto di Cultura' en hielde meer tijd over om te schilderen. Zijn werk is herkenbaar door een sterke eigen handtekening. Zijn composities en kleuren zijn prachtig. De laatste tijd maakt hij ook sculpturen van steen en hout. Daarnaast schrijft hij gedichten en korte verhalen. Na zijn eerste solo-expositie in 2009 duikt zijn werk regelmatig op in groepsexposities.

Eefje van der Straten (1946) is

Kleurrijke werken van Asyla ten Holt. FOTO'S RASTRO

in Nederland geboren en woont sinds 1972, alles bij elkaar al 30 jaar dus, op de ABC-eilanden. Eefje hielp naast haar grote gezin veel in de naschoolse opvang en nam in de loop der jaren diverse art-classes. Ze exposeerde voornamelijk op Aruba. Samen met haar man verzorgde ze de afgelopen jaren interessante exposities voor andere kunstenaars in het Westin Hotel op Aruba. In Rastro laat ze met haar eigen werk haar persoonlijke verbondenheid zien met de eilanden. Bomen die in cactus- en cactussen die in bomen veranderen is een verwijzing naar het heen en weer reizen tussen Nederland en de eilanden en haar liefde voor de zon, zee en het klimaat. Een ander werk laat haar 'meisje' zien, vijf bomen/kinderen die opgroeien in de warmte van de tropenzone en vervolgens niet meer echt in het nest passen. Van achter een sluis kijkt ze als het ware toe hoe ze verder groeien en in het leven staan. Maar ook grote thema's zoals geloof en dood inspiëren haar.

Nigel Matthew (1946) is gebo-

ren op Aruba. Hij studeerde af in 1968 aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten en in 1970 studeerde hij af als grafisch ontwerper aan de Rietveldacademie in Amsterdam. Vanaf 1970 gaf hij les op Curaçao. Hij keerde terug naar Aruba en gaf de afgelopen 40 jaar kunstvakken op het Instituto Pedagógico Arubano (IPA) en was dertig jaar hoofd op Colegio Arubano San Nicolas. Sinds zijn pensionering is hij onderhoofd. Als grafisch ontwerper won hij in 1972 een Italiaanse prijs voor een van zijn postzegelontwerpen. Naast het illustreren van boeken en ontwerpen van boekomslagen, posters en logo's deed Nigel mee aan groepsexposities op Aruba, Curaçao, in Venezuela en Nederland. In 2011 hielde hij zijn eerste solo-expositie. Zijn werken hebben een tedere kracht.

Elvis Tromp (1962) is geboren op Aruba. Elvis schilderde van kinds af aan al landschappen. Hij is al tientallen jaren autodidactisch schilder en grafisch ontwerper. Naast zijn drukke baan bij de belastingdienst, vindt hij ook nog tijd om familie en vrienden te portretteren. De laatste 10 jaar experimenteert hij veel met abstracte en figuratieve stijlen waarin soms invloeden van zijn vrienden Frank Croes en Edmond Tuijehut zijn terug te vinden. Zijn deelname aan gezamenlijke exposities levert vaak verrassend werk op met een duidelijk progressieve groei.

Edmond Tuijehut (1954) is geboren op Bonaire. Hij heeft zijn eerste stappen gezet in de kunst toen hij gefascineerd door dans en tekenen. Na de middelbare school werkte hij in de tekenkamer van Aruba Sign nv. Frank Croes merkte zijn talent op. Edmond volgde zijn advies op en ging kunst studeren. Van 1978 tot 1983 studeerde hij aan de Academie voor Beeldende Vorming in Tilburg. Daar leerde hij behalve allerlei technieken ook zijn nieuwe inzichten met zijn afro-Caribische roots te combineren in zijn carrière als kunstenaar en docent. Een moeilijke scheiding bracht hem terug naar Aruba en legde meer diepte in zijn werk. Hij helpt graag jong eilandtalent hogerop via gezamenlijke projecten.